

Buông bỏ kiêu căng để thấu hiểu bình đẳng

ISSN: 2734-9195 09:10 23/09/2024

Theo triết lý nhà Phật, tất cả chúng sinh đều bình đẳng, không ai cao quý hơn ai. Sự phân biệt, chê bai, kiêu căng chính là biểu hiện của tâm tham, sân, si.

Tác giả: **Thích nữ Liên Phạm**

Trong cuộc sống thường ngày, chúng ta dễ dàng nhận thấy sự phân biệt và kỳ thị từ những người cảm thấy mình có ưu thế hơn người khác. Từ những người có bằng cấp, tri thức, tu dưỡng, hay sở hữu kỹ năng vượt trội, họ dễ rơi vào cái bẫy của kiêu căng, tự mãn, và từ đó sinh ra sự chê bai, cười cợt người không may mắn hoặc không có những phẩm chất giống mình. Đây là biểu hiện của tâm phân biệt, thường xuyên xuất hiện trong nhiều khía cạnh cuộc sống.

Người có bằng cấp thường xem thường và chê cười người không có bằng cấp. Họ cho rằng kiến thức và học vấn là thước đo giá trị con người, nhưng quên rằng trí tuệ không chỉ nằm ở những tấm bằng mà còn ở sự hiểu biết, trải nghiệm và lòng nhân ái.

Người có tu dưỡng dễ dàng chê cười người không có sự tu dưỡng. Họ tự cho rằng mình cao quý hơn người khác qua cái nhìn đạo đức, nhưng sự chê bai này cho thấy rằng bản thân họ có lẽ vẫn cần tu dưỡng thêm để đạt đến lòng từ bi và bình đẳng.

Người sống tri túc thường chê cười người sống phóng dật, cho rằng họ không biết kiểm soát cuộc sống của mình. Nhưng đôi khi, người tri túc quên mất rằng sự tự mãn về lối sống cũng là một dạng "phóng dật" về tâm hồn.

Người có năng lực thường coi thường người kém cỏi hơn, cho rằng sự yếu kém của người khác là do thiếu cố gắng. Thực tế, không phải ai cũng có điều kiện và cơ hội để phát huy năng lực của mình.

Người làm việc văn phòng có thể chê cười người lao động tay chân, bởi họ xem trọng công việc trí óc hơn. Tuy nhiên, trong triết lý nhà Phật, mọi công việc đều có giá trị riêng và phải biết tôn trọng lẫn nhau, bất kể là công việc gì.

Người nấu ăn giỏi có thể chê cười người không biết nấu, nhưng họ quên rằng không phải ai cũng có duyên với việc bếp núc, và kỹ năng nấu ăn không quyết định giá trị con người.

Triết lý nhà Phật về sự bình đẳng và lòng từ bi

Theo triết lý nhà Phật, tất cả chúng sinh đều bình đẳng, không ai cao quý hơn ai. Sự phân biệt, chê bai, kiêu căng chính là biểu hiện của tâm tham, sân, si. Khi chê cười người khác, thực chất là chúng ta đang nuôi dưỡng cái "*ngã*" trong tâm mình. Cái "*ngã*" này khiến ta cảm thấy vượt trội hơn, nhưng đó chỉ là ảo tưởng.

Điều quan trọng nhất không nằm ở bằng cấp, tu dưỡng hay năng lực mà là lòng từ bi và trí tuệ. Lòng từ bi giúp chúng ta nhìn nhận mọi người công bằng, không phân biệt cao thấp. Khi hiểu rằng tất cả chúng sinh đều trải qua khổ đau, chúng ta sẽ biết cảm thông và không còn chê bai ai.

Trí tuệ là ánh sáng giúp chúng ta nhận ra rằng mọi hiện tượng trong đời đều vô thường. Sự phân biệt giữa người có và không có bằng cấp, tu dưỡng, năng lực chỉ là ảo tưởng do tâm phàm phu tạo ra. Trong mắt trí tuệ, không có sự khác biệt giữa người và người.

Kết luận

Những ai chê cười, coi thường người khác thường chưa thực sự hiểu rõ giá trị của sự tu dưỡng và lòng từ bi. Mọi chúng sinh đều bình đẳng, điều quan trọng nhất là tu dưỡng tâm hồn, tránh xa sự phân biệt, kiêu căng. Hãy đối xử với mọi

người bằng lòng từ bi, thay vì chỉ trích hay cười cợt họ. Như vậy, ta mới thực sự tiến gần hơn đến con đường giác ngộ và an lạc.

Tác giả: **Thích nữ Liên Phẩm**